

ØJENLÆGER OPERERER BLOT ET ENKELT ØJE FOR AT NÅ ENDNU FLERE PATIENTER

I 2023 modtog MAF en flot donation fra Y's Men Club Region Danmark på knap 1 million kroner. Donationen har støttet flyvninger målrettet på at forbedre sundheden i Sydsudans yderområder, bl.a. kunne 245 patienter med synshandicap få synet igen pga. af en flyvning med en gruppe øjenlæger.

Skrevet af Jenny Davies, MAF Sydsudan
Fotos af Johann Classen

Femårige Salma bankede med en sten på en metalcylinder, hun havde fundet, mens hun legede. Den var omkring 30 cm lang og med finner i den ene ende. Et øjeblik senere eksploderede genstanden i hænderne på hende. Det var en bombe, hun havde fundet.

Salmas liv blev reddet, men eksplosionen havde givet hende grå stær.

I februar 2023 var MAF en del af Doctors for Life's outreach til Nuba-bjergene, der ligger på grænsen mellem Sydsudan og Sudan. Her mødte ledende øjenkirurg Jonathon Pons rigtig mange tilfælde som Salmas. Omkring en ud af fem tilfælde af grå stær var forårsaget af en ulykke. Jonathon Pons og hans hold prioriterede højt at operere børnene.

- På børn er det vigtigt at operere hurtigt for at hindre,

at de bliver permanent blinde. Hvis et barn ikke kan bruge sine øjne pga. skader, så vil hjernen undertiden glemme, hvordan den skal kommunikere med øjnene, siger Jonathon Pons.

Salmas forældre opsøgte lægerne, og i begyndelsen af lægernes ugelange ophold i Nuba kunne de operere den grå stær i det ene øje, og et par dage senere fjernede de granatsplinten i det andet øje.

- I de efterfølgende dage blev hendes syn bedre og bedre, indtil én dag hun begyndte at smile igen. Det var vildt at se, hvordan hun blev et barn igen, fortæller Johan Classen, som er projektleder i Doctors for Life International. Organisationen arrangerer såkaldte "outreaches", hvor frivillige læger tager ud til landområder i forskellige lande i Afrika og udfører gratis konsultationer og operationer.

- Hvis vi opererede begge øjne på alle patienter, så ville vi kun nå halvt så mange operationer

Zainab (til venstre) var lykkelig, fordi hun havde fået sit syn tilbage efter en operation ved Doctors for Life International's outreach i Nuba. Hendes søster (til højre), som ellers plejede at tage sig af hende, har nu svært ved at følge med Zainab. En kæmpe kontrast til dagen før, hvor Zainabs søster ledte sin svagtseende søster med hånden hen til operationen.

Tidsoptimering er alt

Faktisk var det kun børnene, som fik opereret begge deres øjne under lægernes ophold i Nuba. Når øjenlægerne tager ud i yderområder som Nuba er de der omkring 10 dage, og de vil nå at operere så mange som muligt, fortæller Johan Classen.

- Vi opererer typisk kun patienter i det ene af deres øjne. Så har de nok syn til at klare sig i deres hverdag. Hvis vi opererede begge øjne på alle patienter, så ville vi kun nå halvt så mange operationer, og halvt så mange mennesker ville få glæde af, at øjenlægerne er her.

Grunden til at Doctors for Life vælger at flyve med MAF på outreach, er også for at kunne nå at operere så mange patienter som muligt.

- At få vores folk ud til det yderområde, hvor vi skal hen, er en kæmpe udfordring, men MAF er til at stole på. De gør alt, hvad de kan for at fuldføre en flyvning. For at være ærlig kan vi ikke spille tiden. Hvis vi bliver forsinkede bare én dag, så er det 20-30 patienter, som ikke bliver opereret og får synet igen, siger Johan Classen.

Et tydeligt før og efter

I Nuba-bjergene, som herhjemme i Danmark, er grå stær helt almindeligt, når man ældes. Derfor var størstedelen af operationerne også på ældre mennesker. Men selv en operation blot på det ene øje kan gøre en stor forskel for et ældre menneskes liv.

- Det er ligesom om, at de her mennesker får en ny chance i livet. Når du er blind, er du fuldstændig afhængig af din familie. Når jeg spørger patienter, hvordan deres liv kommer til at ændre sig, så fortæller de,

at nu har de fået deres uafhængighed igen. Det er ikke altid, at folk gider at hjælpe dem, men når de har fået synet igen, så kan de bevæge sig rundt selv, siger Johan Classen.

Der er et helt tydeligt før og efter den 10 minutter lange operation af grå stær.

- Jeg så en ældre kvinde ankomme meget forsigtigt bag sin søster, hun koncentrerede sig om hvert enkelt skridt. Da jeg mødte hende efter operationen, gik hun så hurtigt, at søsteren havde svært ved at følge med, siger Johan Classen.

Læge Jonathon Pons undersøger Salma, hvis øjne var skadede efter en eksplosion. Hendes far tror, at det var en landmine, fordi der ligger mange gamle landminer i området.

Y's Men bevægelsen gjorde 240 flyvninger mulige

Y's Men Club Region Danmark samlede fra midt 2022-midt 2023 ind til flyvninger udbudt til hospitaler og partnere, som arbejder med sundhedsfremme i Sydsudans yderområder. Donationen på knap 875.000 kroner har finansieret 240 flyvninger. Udover flyvning med øjenlæger har der for eksempel været fragt af ilt til afsidesliggende hospitaler samt fragt af medicin og vacciner.

I Sydsudan er det blot 40 procent af befolkningen, som bor i umiddelbar nærhed af et sundhedstilbud.

- Vi er meget stolte af at kunne støtte Sydsudans lokalbefolkning gennem MAF. MAF kommer helt derud, hvor der er nød og behov for hjælp og giver mulighed for, at almindelige mennesker får forandret deres liv, siger Erling Birkbak, som er en del af regionsledelsen i Y's Men Club Region Danmark.

Pengene er blevet samlet ind gennem bevægelsens 126 klubber, som rejser midler bl.a. gennem genbrugsbutikker og markeder. Y's Men bevægelsen er et åbent, aktivt og kristenbaseret fællesskab, som mødes om at gøre en forskel for andre, hinanden og den enkelte.